

Lausunto Vantaan metsänhoidon periaatteiden 2017-2030 luonnoksesta

VD/1612/10.03.01.00/2015

KR/SRA

Vantaan viheralueyksikkö pyytää ympäristölautakunnalta lausuntoa luonnoksesta kaupungin metsien hoidon periaatteiksi vuosille 2017-2030. Periaatteet on laadittu viheralueyksikössä ja tukena on ollut ohjausryhmä, jossa on jäseniä Vantaan kaupungin eri yksiköistä ja Suomen luonnonsuojeluliitosta. Ohjausryhmä on kokoontunut työn aikana muutaman kerran, tehnyt kaksi maastokäyntiä sekä kommentoinut työn välivaiheita.

Metsänhoidon periaatteet antavat yleislinjan sille, miten kaupungin omistamia monenlaisia metsäalueita, noin 4000 hehtaaria, hoidetaan. Periaatteet koskevat metsäisiä viheralueita, eivät rakennettuja puistoja eikä luonnonsuojelualueita. Aiemmat Vantaan kaupungin metsänhoidon periaatteet ovat vuodelta 2006 ja niiden pohjalta on tehty metsäsuunnitelma vuosille 2006-2017. Ensi vuonna, jolloin vietetään Vantaan kaupungin lähimetsien teemavuotta, aloitetaan uuden metsäsuunnitelman tekeminen.

Ympäristölautakunta 9.11.2016 § 9

Ympäristöjohtajan vs. esitys:

Päätetään antaa luonnoksesta Vantaan metsänhoidon periaatteiksi 2017-2030 seuraava lausunto:

Vantaan metsänhoidon periaatteet on laadittu laajaa asiantuntijaryhmää kuunnellen ja jäsennellyt selkeästi. Luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen on tuotu periaatteissa yleisesti ottaen hyvin esille.

Vantaan kaupungin metsiä on hoidettu jo pitkään tavalla, joka on mahdollistanut jopa poikkeuksellisen monimuotoisen metsäluonnon rikkauden: tästä ovat esimerkkinä mm. runsaslahopuustoiset metsät ja liito-oravan hyvät elinmahdollisuudet kaupunkimetsissä. Ympäristökeskuksen tekemät luontoselvitykset osoittavat, että Vantaan kaupungin omistuksessa on paljon puustoltaan ja muilta luontoarvoiltaan monimuotoisia ja luonnontilaisen kaltaisia metsiä. Vantaan kaupungin kannattaa edelleen vaalia tällaisia, Etelä-Suomessa harvinaisiksi käyviä metsiään.

Ympäristölautakunta haluaa muistuttaa, että pienialaiset suojeltavat tai toimenpiteiltä säästettävät kohteet, joita metsänhoidon periaatteissa on listattu, ovat tärkeitä, mutta eivät yksinään riitä turvaamaan metsäluonnon monimuotoisuuden säilymistä pitkällä aikavälillä. Luonnon turvaamisen metsänhoidossa tulisi koskea laajempia metsäkokonaisuuksia. Esimerkiksi monet kangasmetsät ovat luontotyyppinä luokiteltu uhanalaisiksi.

Kappaleessa 2. Vantaan kaupungin metsäalueet, sen toisessa kappaleessa luetellaan esimerkinomaisesti, millaisia Vantaan metsäalueet ovat: metsittyviä entisiä viljelysmaita, vanhoja pihamaita, rakentamattomia tontteja jne. Vantaalla on aivan asutuksen tuntumassa parhaimmillaan myös **luonnontilaisen kaltaisia metsäalueita**. Se olisi syytä mainita metsäalueiden listassa, koska muutoin Vantaan lähimetsien laadusta jää aivan turhan vähättelevä kuva.

Kappaleessa 3.1. Miksi Vantaan kaupunkimetsiä hoidetaan, sanotaan, että "Kaupungin virkistysmetsät eivät ole luonnontilaisia eivätkä niissä pääse kaikki luonnonprosessit vapaasti toimimaan". Ympäristölautakunta katsoo, että tällainen lause on liian yksipuolinen yhteenveto kaupungin metsäluonnosta ja saattaa viedä pohjaa luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen tähtääviltä tavoitteilta, joita periaatteissa esitetään ja korostaa liiaksi kaikenlaisen hoidon tarpeita metsissä.

Kappaleeseen 3.1 Miksi Vantaan kaupunkimetsiä hoidetaan, esitetään lisättäväksi seuraavaa: Monia kaupungin metsiä ei ole pitkään aikaan hoidettu talousmetsinä, joten ne ovat päässeet kehittymään hyvin lähellä luonnontilaista metsää.

Kappaleeseen 3.2.1 Suojeluarvot Vantaan kaupungin metsäalueilla, esitetään täydennyksiä seuraavasti:

- **Uhanalaisten lajien esiintymispaikat:** Otsikkoon lisätään joko "ja muiden huomionarvoisten lajien" tai "silmiäpidettävien lajien".
- **Muut arvokkaat elinympäristöt:** lisätään luetteloon "Rakenteeltaan luonnontilaisen kaltaiset ja/tai lahoppuustoiset kangasmetsät." Tähän kohtaan on syytä lisätä myös Vantaan kaupungin metsien METSO-kohteet.

Kappaleessa 3.2 Virkistyskäyttö ja maisema, Virkistyskäyttö: Kaupunkimetsien tärkeää virkistyskäyttöä on luonnoksen tekstissä lueteltujen lisäksi myös luonnonseuranta. Se olisi syytä lisätä ensimmäisen kappaleen listaan. Myös metsien merkitys hiljaisuuden ja luonnonrauhan kokemiseen olisi hyvä tuoda esille.

Kappaleessa 4. Metsähoidon toteutus mainitaan kohdassa Asutuksen reunametsien hoito, että yksityisen kiinteistön normaalit kunnossapitotyöt tai puiden varjostus eivät ole perusteita puiden kaadolla. Erinomainen huomio ja monelle kuntalaiselle tarpeellinen tieto, joka olisi hyvä lisätä myös Vantaan metsänhoidon periaatteiden johdantokappaleeseen.

Koska yleisesti on tiedossa, että eliölajien ja luontotyyppien uhanalaistuminen kiihtyy ja Suomessa koskee erityisesti metsäluontoa, on hyvä osoittaa, että Vantaan metsänhoidon periaatteiden lähdeaineistona on käytetty monipuolisesti paikallista luontotietoa sekä valtakunnallista tietoa uhanalaisista lajeista ja elinympäristöistä.

Lädeluetteloon esitetään lisättäväksi luonnon monimuotoisuuden suojelun kannalta oleellisina aineistoina:

- Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2008
- Suomen lajien uhanalaisuus 2010
- Vantaan kääpäselvitykset
- Länsi-Vantaan liito-oravaselvitys 2004
- Myyrmäen-Ylästön-Kivistön alueen liito-oravaselvitys 2016
- Päiväpetolintujen ja pöllöjen esiintyminen Vantaalla 2015

Päätös:

Päätetään antaa luonnoksesta Vantaan metsänhoidon periaatteiksi 2017-2030 ympäristöjohtajan vs. esityksen mukainen lausunto.

Liitteet:

- Vantaan metsänhoidon periaatteet 2017-2030, luonnos

Täytäntöönpano: ote: kuntatekniikan keskus viheralueyksikkö/Sanna Ervasti
tiedoksi:
Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys ry/Kimmo Jääskeläinen
Suomen luonnonsuojeluliitto Uudenmaan piiri/Keijo Savola

Muutoksenhakuohje: 10. Muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:

Sinikka Rantalainen, puh. 09 8392 3107, sukunimi[at]vantaa.fi